

[Hauch.]

bagefter drog man ud i Landet og hævdede, at det var noget, der i Virkeligheden slet ikke var Brug for. Den Form for Agitation synes jeg ikke om, og jeg tror ikke, det vil være muligt i det lange Løb at skaffe politiske Indtægter paa den Vis. Det kan gaa en Tid, det erkender jeg; og naar man ser paa det radikale Parti og dets Udvikling gennem Tiderne, maa jeg erkende, at der har været nogle Indtægter knyttet til den Stilling, det har indtaget. Men jeg tror ikke, det vil være muligt at knytte politiske Indtægter til den Stilling, det radikale Parti nu indtager til dette Spørgsmaal.

Det ærede Medlem (Veistrup) udtalte, at det, der er foreslaaet i Regeringsforslaget, som det radikale Parti jo slutter sig til, er af den Beskaffenhed, at det ikke kan løse militære Opgaver; det er Styrkerne for minimale til. Ja, det tror jeg ogsaa. Men det ærede Medlem tilføjede: de kan derimod afvise Neutralitetskrænkelser. Jeg vil gerne spørge det ærede Medlem, hvad han egentlig tror, Forskellen er i Praksis paa at afvise Neutralitetskrænkelser og tage militære Opgaver op. Det er Ord og Strid om Ord, og den Tid vil formentlig snart være inde, da ogsaa Befolkningen vil være klar herover. Jeg vil advare det ærede Medlem imod vedblivende at puste Liv i en hændende Agitation paa dette Spørgsmaal. Det vilde heller ikke staa godt til de Udtalelser, den højtærede Udenrigsminister har fremsat i Dag.

Den højtærede Forsvarsminister vilde skyde mig i Skoene, at jeg i mine første Udtalelser havde anført, at Befolkningen ikke var moden nok til gennem en Folkeafstemning at tage Stilling til Spørgsmaalet om Omfanget af Danmarks Forsvar. Jeg vil helst tro, at den højtærede Minister ikke har hørt, hvad jeg sagde; for havde han hørt dette, vilde han neppe have benyttet den Form, han brugte. Det, jeg har gjort opmærksom paa, er, at man efter min Mening ikke med Rimelighed kan forlange af den danske Befolkning, at den skal tage Stilling til Spørgsmaalet om Formen for eller Omfanget af vort Forsvarsberedskab. Man kan til Nød spørge Befolkningen, om den vil have et Forsvar eller ikke, men man kan ikke spørge den, om den vil have et Forsvar med de be-

stemte Rammer under den bestemte Form. Det er at stille Spørgsmaal til Vælgerbefolkningen, hvortil denne med Rette vil kunne svare — og jeg haaber ogsaa, den vilde sige det —: Det kan og vil vi ikke udtale os om, for vi har ikke de Forudsætninger, som skal til for at dømme om Enkelthederne.

Den højtærede Forsvarsminister forsøgte jo at føre et kraftigt Forsvar for den højtærede Udenrigsministers Politik under Krigen. Jeg skal ingenlunde kritisere denne Politik, men henlede Opmærksomheden paa, at den Politik, som blev ført den Gang, og som den daværende Forsvarsminister stod i Spidsen for, maa den daværende Forsvarsminister, den nuværende højtærede Udenrigsminister, naturligvis ogsaa tage Ansvaret for, og det er det, det somme Tider kniber med ude i den politiske Agitation; det kniber med at tage det fulde Ansvar. Det viste sig ogsaa i Dag, fordi det var den højtærede Forsvarsministers Opgave at overbevise det høje Ting om, at naar man havde haft et saa betydeligt militært Beredskab under Krigen, var det ikke Socialdemokraternes Skyld, det var ikke de Radikales Skyld, men det var disse onde Venstremænd og Konservative, der var Skyld i det. Man vil sige til Befolkningen: Kan I ikke se, hvor uskyldige vi er? Man var nok med til det, men naar det kommer til Stykket, vil man ikke tage det reelle Ansvar. Jeg synes ikke, det er nogen værdig Stilling. Jeg kunde meget bedre forstaa, om man sagde: Vi var i sin Tid med til det, det kostede mange Penge, men vi var med, fordi vi mente, det var nødvendigt for Landets Skyld. Det var et Standpunkt, jeg kunde forstaa. Det andet er for billigt, og jeg synes ikke, at den højtærede Udenrigsminister kan være tjent med at have den højtærede Forsvarsminister til at forsvare sig i hvert Fald med den Argumentation, som blev anvendt i Dag.

Jeg vender mig saa med et Par Bemærkninger til den højtærede Udenrigsminister. Jeg paaskønner det Udtryk, som den højtærede Udenrigsminister brugte i Indledningen til sine Bemærkninger til mig. Den højtærede Udenrigsminister udtalte nemlig, at han deler den Opfattelse, at det vilde være en Lykke for vort Land, om vi